

**RADA NADZORCZA
POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPÓŁKI AKCYJNEJ**

**SPRAWOZDANIE RADY NADZORCZEJ PZU SA
Z DZIAŁALNOŚCI RADY NADZORCZEJ PZU SA
JAKO ORGANU SPÓŁKI W 2012 ROKU**

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2013 roku

I. Skład Rady Nadzorczej

Na dzień 1 stycznia 2012 roku w Radzie Nadzorczej PZU SA zasiadali:

1. Marzena Piszczek – Przewodnicząca Rady,
2. Zbigniew Ćwiąkalski – Wiceprzewodniczący Rady,
3. Krzysztof Dresler – Sekretarz Rady,
4. Dariusz Daniluk - Członek Rady,
5. Zbigniew Derdziuk - Członek Rady,
6. Dariusz Filar – Członek Rady,
7. Waldemar Maj – Członek Rady.

Z dniem 30 maja 2012 r. Krzysztof Dresler złożył rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej PZU SA. W dniu 30 maja 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU SA podjęło uchwałę w sprawie ustalenia liczebności Rady Nadzorczej – ustalono, że będzie ona liczyła 9 osób. Następnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki Marzenę Piszczek - dotychczasową Przewodniczącą Rady, jednocześnie powołało w tym samym dniu w skład Rady Nadzorczej PZU SA: Tomasza Zganiacza, Macieja Piotrowskiego, Włodzimierza Kicińskiego oraz Alojzego Nowaka. W związku z powyższym od dnia 30 maja 2012 roku skład Rady Nadzorczej PZU SA przedstawiał się następująco:

1. Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady,
2. Zbigniew Derdziuk - Członek Rady,
3. Dariusz Daniluk - Członek Rady,
4. Dariusz Filar - Członek Rady,
5. Włodzimierz Kiciński - Członek Rady,
6. Waldemar Maj - Członek Rady,
7. Alojzy Nowak - Członek Rady,
8. Maciej Piotrowski - Członek Rady,
9. Tomasz Zganiacz - Członek Rady.

W dniu 28 czerwca 2012 roku nastąpiło ukonstytuowanie się Rady Nadzorczej. Waldemar Maj objął funkcję Przewodniczącego Rady, natomiast Tomaszowi Zganiaczowi powierzono funkcję Sekretarza Rady. W związku z powyższym od dnia 28 czerwca 2012 roku skład Rady Nadzorczej PZU SA przedstawiał się następująco:

1. Waldemar Maj - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady,
3. Tomasz Zganiacz - Sekretarz Rady,
4. Zbigniew Derdziuk - Członek Rady,
5. Dariusz Daniluk - Członek Rady,
6. Dariusz Filar - Członek Rady,
7. Włodzimierz Kiciński - Członek Rady,
8. Alojzy Nowak - Członek Rady,
9. Maciej Piotrowski - Członek Rady.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. skład Rady Nadzorczej PZU SA nie uległ zmianie.

II. Działalność Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym podstawą prawną działalności Rady Nadzorczej były: Kodeks spółek handlowych, ustawa o działalności ubezpieczeniowej oraz inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego, a także Statut Spółki i Regulamin Rady Nadzorczej. Wypełniając postanowienia Statutu i Regulaminu Rada Nadzorcza odbywała prawidłowo zwoływane i przygotowywane posiedzenia, przy zachowaniu wysokiej frekwencji.

W trakcie trwania roku obrotowego Rada Nadzorcza odbyła dziesięć posiedzeń w następujących terminach:

- 1 lutego 2012 r.
- 8 marca 2012 r.
- 14 marca 2012 r.
- 8 maja 2012 r.
- 28 czerwca 2012 r.
- 28 sierpnia 2012 r.
- 9 października 2012 r.

- 13 listopada 2012 r.
- 11 grudnia 2012 r.
- 20 grudnia 2012 r.

Stosowne decyzje Rada Nadzorcza podejmowała w formie uchwał i opinii przekazywanych Zarządowi Spółki oraz Walnemu Zgromadzeniu PZU SA. W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza podjęła pięćdziesiąt trzy uchwały, w tym jedną uchwałę w trybie pisemnym (wykaz uchwał stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania). Wszystkie uchwały Rady - z wyjątkiem uchwały nr URN/41/2012 - zostały podjęte jednogłośnie, przy zachowaniu wymaganego przepisami kworum. Przygotowywane przez Przewodniczących Rady Nadzorczej PZU SA porządki obrad Rady obejmowały wszelkie tematy, którymi powinna zajmować się Rada Nadzorcza zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz uwzględniały dodatkowe zagadnienia, które Zarząd lub członkowie Rady Nadzorczej uznali za istotne.

Na wszystkich posiedzeniach obecna była większość członków Rady Nadzorczej PZU SA. Nieobecności pojedynczych osób na posiedzeniach Rady były głównie spowodowane ważnymi wyjazdami służbowymi i zostały usprawiedliwione poprzez podjęcie przez Radę uchwał usprawiedliwiających (zestawienie obecności na posiedzeniach Rady Nadzorczej stanowi załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania). Na posiedzenia Rady Nadzorczej PZU SA w 2012 r., zgodnie z § 26 ust. 1 Regulaminu Rady Nadzorczej PZU SA, zapraszani byli członkowie Zarządu PZU SA, Dyrektorzy Grupy PZU, Dyrektorzy Zarządzający, Dyrektorzy Biur Centrali oraz inni pracownicy PZU SA, którzy udzielali wyczerpujących wyjaśnień i przedkładali wszelkie dokumenty dotyczące funkcjonowania Spółki. Ponadto w posiedzeniach Rady Nadzorczej PZU SA uczestniczyli również przedstawiciele audytora - firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz firm doradczych: K&L Gates Jamka Sp. k., KPMG Advisory Sp z o.o. Sp. k. i Hay Group Sp. z o.o.

Niezależnie od posiedzeń stacjonarnych, Rada Nadzorcza była na bieżąco informowana o kluczowych aspektach działalności Spółki za pośrednictwem poczty elektronicznej (Członkom Rady Nadzorczej przesyłane były raporty bieżące i okresowe, będące efektem funkcjonowania PZU SA jako spółki notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie).

Współpraca Rady Nadzorczej z Zarządem PZU SA przebiegała w sposób właściwy i nakierowana była na zwiększanie wartości Spółki i troskę o jej dobro. Przekazywane przez Zarząd informacje i materiały w większości przygotowywane były w sposób jasny i rzetelny, w zakresie zgodnym z wymaganiami określonymi przez Radę Nadzorczą.

III. Istotne kwestie, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza

W roku obrotowym zakończonym w dniu 31 grudnia 2012 r., Rada Nadzorcza PZU SA zajmowała się wszystkimi sprawami, które zgodnie ze Statutem Spółki, należą do kompetencji Rady Nadzorczej. W zakresie swoich działań, Rada Nadzorcza aktywnie wspierała Zarząd w realizacji celów strategicznych Spółki, rozpatrywała wnioski Zarządu dotyczące kwestii wymagających, zgodnie ze Statutem Spółki, zgody Rady Nadzorczej, a także zapoznawała się z innymi sprawami przedstawianymi przez Zarząd.

Istotne kwestie, którymi zajmowała się Rada Nadzorcza w 2012 roku:

1. Systematyczna ocena sytuacji finansowo – ekonomicznej Spółki i Grupy PZU, pozycji rynkowej oraz głównych inicjatyw strategicznych i zamierzeń na 2012 r.
2. Bieżące monitorowanie wykonania planu finansowego PZU SA na 2012 r.
3. Bieżące monitorowanie tworzenia planu finansowego PZU SA i Grupy PZU na rok 2013 oraz jego zatwierdzenie.
4. Ocena sprawozdania finansowego PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
5. Ocena sprawozdania Zarządu z działalności PZU SA w 2011 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
6. Ocena wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku netto PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2006 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.

7. Ocena wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku netto PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
8. Ocena skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
9. Ocena sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU SA w 2011 r. i rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA jego zatwierdzenia.
10. Rekomendacja Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA udzielenia absolutorium Członkom Zarządu PZU SA z wykonywania obowiązków w Zarządzie w 2011 r.
11. Przyjęcie Sprawozdania Rady Nadzorczej z oceny sprawozdania finansowego PZU SA za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 r. i sprawozdania Zarządu z działalności PZU SA w 2011 r. oraz wniosku Zarządu Spółki w sprawie podziału zysku.
12. Przyjęcie sprawozdania Rady Nadzorczej PZU SA z działalności Rady Nadzorczej PZU SA jako organu Spółki w 2011 r.
13. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Uchwałą nr URN/27/2012 z dnia 8 maja 2012 r. Rada Nadzorcza PZU SA, dokonała wyboru firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o., jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych w celu przeprowadzenia w szczególności badania rocznego sprawozdania finansowego PZU SA i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU oraz przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PZU SA oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za dwa kolejne lata obrotowe kończące się odpowiednio w dniach 31 grudnia 2012 r. oraz 31 grudnia 2013 r.
14. Przeprowadzenie, we współpracy z firmami doradczymi, analiz: struktur Grupy PZU, wynagrodzeń wypłacanych pracownikom Spółek Grupy PZU w związku z pełnieniem funkcji w organach Spółek należących do Grupy PZU, wartościowania wybranych stanowisk zarządowych w Spółkach Grupy PZU oraz opracowania informacji rynkowej na temat wynagrodzeń kadr zarządzających w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, prawidłowości przeprowadzonego postępowania przetargowego na system informatyczny oraz projektu odświeżenia marki.
15. Omówienie ponoszonych przez Grupę PZU kosztów funkcjonowania oraz realizowanych i planowanych programów inwestycyjnych.
16. Bieżące monitorowanie realizacji projektów strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem projektu Everest.
17. Bieżące monitorowanie ryzyk.
18. Bieżące monitorowanie działalności inwestycyjnej.
19. Bieżące monitorowanie statusu prac związanych z wdrożeniem docelowego modelu operacyjnego wraz z docelowym systemem polisowym PZU SA.
20. Omówienie stanu zaawansowania prac nad dostosowaniem PZU SA wymogów Dyrektywy Solwency II.
21. Omówienie standardów zarządzania projektami w PZU SA z uwzględnieniem problematyki zarządzania projektami.
22. Omówienie potencjalnego wpływu działalności Grupy Talanx na działalność PZU SA w krótkim i długim okresie.
23. Ustalenie tekstu jednolitego Statutu PZU SA.
24. Uchwalenie Regulaminu Rady Nadzorczej PZU SA.
25. Dyskusja na temat zatwierdzenia Regulaminu Zarządu PZU SA
26. Bieżące monitorowanie działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA, Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA oraz Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA.

Rada Nadzorcza, w celu prawidłowego wykonywania czynności nadzorczych w Spółce, powołała komitety o charakterze doradczym i opiniodawczym. W 2012 roku, w ramach Rady Nadzorczej PZU SA funkcjonowały trzy Komitety:

- Komitet Audytu,
- Komitet Nominacji i Wynagrodzeń,
- Komitet Strategii.

Komitet Audytu

Komitet Audytu został powołany uchwałą Rady Nadzorczej PZU SA w dniu 3 czerwca 2008 r. w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, czynności rewizji finansowej w Spółce oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem w Spółce. Ponadto, zakres działania Komitetu Audytu może obejmować inne sprawy zlecone przez Radę Nadzorczą Spółki.

W skład Komitetu wchodzi trzech członków, w tym co najmniej jeden członek niezależny posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej. Szczegółowe zadania oraz zasady powoływania i funkcjonowania Komitetu Audytu określają Regulamin Rady Nadzorczej PZU SA, Regulamin Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA oraz uchwała Rady Nadzorczej, która przy wyborze członków Komitetu Audytu bierze pod uwagę kompetencje i doświadczenie kandydatów w zakresie spraw powierzonych temu Komitetowi.

Od dnia 30 czerwca 2011 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej PZU SA działał w następującym składzie: Marzena Piszczek (Przewodnicząca Komitetu), Dariusz Daniluk (Członek Komitetu), Dariusz Filar (Członek Komitetu). Dariusz Filar został wskazany przez Radę Nadzorczą jako członek niezależny, posiadający kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej w rozumieniu art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 roku, Nr 77, poz. 649). Dodatkowo, Członkowie Rady Nadzorczej ustalili, że w posiedzeniach Komitetu Audytu będzie uczestniczył, bez prawa udziału w głosowaniach, Sekretarz Rady Nadzorczej PZU SA Krzysztof Dresler. Na dzień 1 stycznia 2012 r. skład Komitetu Audytu nie uległ zmianie. W dniu 30 maja 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej Marzenę Piszczek, Przewodniczącą Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA, która pełniła również funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej PZU SA. W związku z powyższym na posiedzeniu Rady Nadzorczej PZU SA w dniu 28 czerwca 2012 r. uzupełniono skład Komitetu Audytu o osobę Tomasza Zganiacza, a Dariuszowi Filarowi powierzono funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA. Na dzień 31 grudnia 2012 r. skład Komitetu Audytu nie uległ zmianie.

Decyzje Komitetu Audytu podejmowane były w formie uchwał, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki. Sprawozdanie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej PZU SA z działalności w 2012 roku stanowi załącznik nr 3 do niniejszego sprawozdania.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Zgodnie ze Statutem PZU SA od momentu wprowadzenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Rada Nadzorcza mogła powołać Komitet Nominacji i Wynagrodzeń, który został powołany w dniu 12 maja 2010 r. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń ma charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej w zakresie kształtowania struktury zarządczej, w tym kwestii rozwiązań organizacyjnych, zasad wynagradzania i wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

Od dnia 30 czerwca 2011 r. Rada Nadzorcza PZU SA nowej kadencji powołała Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA nowej kadencji w składzie: Zbigniew Ćwiąkański (Przewodniczący Komitetu), Zbigniew Derdziuk (Członek Komitetu), Krzysztof Dresler (Członek Komitetu), Marzena Piszczek (Członek Komitetu). Na dzień 1 stycznia 2012 r. skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń nie uległ zmianie. W dniu 30 maja 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej Marzenę Piszczek, Członka Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA, natomiast Krzysztof Dresler, Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej PZU SA. W związku z powyższym na posiedzeniu Rady Nadzorczej PZU SA w dniu 28 czerwca 2012 r. ustalono, że Komitet będzie liczył 5 osób, a w jego skład powołano: Zbigniewa Ćwiąkańskiego jako Przewodniczącego Komitetu oraz Zbigniewa Derdziuka, Dariusza Filara, Macieja Piotrowskiego i Tomasza Zganiacza jako Członków Komitetu. Na dzień 31 grudnia 2012 r. skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń nie uległ zmianie.

Decyzje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PZU SA podejmowane były w formie opinii i rekomendacji, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Komitet ulega rozwiązaniu z dniem powołania pięciu członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania grupami, a jego uprawnienia przejmuje wówczas Rada Nadzorcza w pełnym składzie.

Komitet Strategii

Zadaniem Komitetu Strategii jest opiniowanie wszelkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd PZU SA (w szczególności strategii rozwoju Spółki) oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki.

Od dnia 30 czerwca 2011 r. Komitet Strategii Rady Nadzorczej PZU SA funkcjonował w następującym składzie: Waldemar Maj (Przewodniczący Komitetu), Zbigniew Derdziuk (Członek Komitetu), Krzysztof Dresler (Członek Komitetu), Marzena Piszczek (Członek Komitetu). Na dzień 1 stycznia 2012 r. skład Komitetu Strategii nie uległ zmianie. W dniu 30 maja 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej Marzenę Piszczek, Członka Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA, a Krzysztof Dresler, Członek Komitetu Strategii złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej PZU SA. W związku z powyższym w dniu 28 czerwca 2012 r. Rada Nadzorcza PZU SA uzupełniła skład Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA o osoby: Alojzego Nowaka oraz Macieja Piotrowskiego jako Członków Komitetu. Na dzień 31 grudnia 2012 r. skład Komitetu nie uległ zmianie.

W 2012 roku decyzje Komitetu Strategii Rady Nadzorczej PZU SA podejmowane były w formie opinii i rekomendacji, które przekazywane były każdorazowo Radzie Nadzorczej Spółki.

IV. Informacja o wykonaniu uchwał Walnego Zgromadzenia PZU SA

Rada Nadzorcza stwierdza, iż w 2012 roku nie została zobligowana do realizacji jakichkolwiek działań wynikających z uchwał Walnego Zgromadzenia PZU SA.

V. Wykonanie obowiązków sprawozdawczych oraz informacyjnych

W 2012 roku Rada Nadzorcza otrzymywała bieżące i okresowe raporty giełdowe. Do Ministerstwa Skarbu Państwa przekazywane były kwartalne informacje o Spółce z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa. Rada Nadzorcza PZU SA stwierdza, że wszelkie obowiązki sprawozdawcze oraz informacyjne nałożone przepisami prawa na Radę Nadzorczą były realizowane w 2012 roku terminowo.

VI. Zwięzła ocena sytuacji Spółki wraz z oceną systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki

W 2012 roku Spółka znajdowała się w bardzo dobrej sytuacji finansowej i spełniała wszystkie kryteria bezpieczeństwa nakładane na nią przez ustawę o działalności ubezpieczeniowej i Komisję Nadzoru Finansowego.

W 2012 roku odnotowano wyższy o 2,5% poziom składki przypisanej brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich, która wynosiła 8.453,5 mln zł w stosunku do 8.247,2 mln zł w roku 2011. W 2012 roku PZU SA osiągnęło zysk netto w kwocie 2.580,7 mln zł w porównaniu do 2.582,3 mln zł w roku 2011, co oznacza utrzymanie wyniku netto na poziomie wartości uzyskanej za 2011 rok. Bez uwzględnienia dywidendy otrzymanej z PZU Życie SA wynik netto PZU SA za 2012 rok wyniósł 1.403,2 zł w porównaniu do uzyskanego za 2011 rok w kwocie 595,0 mln zł (wzrost o 135,8%). Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych PZU SA na koniec 2012 roku wyniósł 640,1 mln zł w stosunku do 332,3 mln zł w 2011 roku, co oznacza wzrost o 92,6%.

Wartość lokat Spółki na koniec roku 2012 wynosiła 27.591,5 mln zł i była wyższa o 10,9% w porównaniu do końca 2011 roku. Kapitały własne osiągnęły wartość wyższą o 14,5% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosły 13.452,6 mln zł. Wskaźnik ROE za rok 2012 roku wyniósł 20,5% i spadł o 1,4 p.p. w porównaniu do roku poprzedniego.

23 lipca 2012 roku agencja ratingowa Standard & Poor's Ratings Services potwierdziła rating siły finansowej PZU SA na poziomie „A”. Jednocześnie agencja utrzymała perspektywę ratingową na poziomie stabilnym.

Wyniki finansowe PZU SA w 2012 roku w porównaniu do roku ubiegłego były kształtowane przede wszystkim przez:

- wyższe dochody z lokat (bez uwzględnienia dywidendy) głównie na skutek wyższej wyceny obligacji skarbowych w efekcie spadku rentowności instrumentów dłużnych, lepszej koniunktury na rynkach kapitałowych oraz wprowadzenia nowej strategii inwestycyjnej, której celem jest zwiększenie zyskowności lokat przy optymalnym zarządzaniu ryzykiem;
- niższą szkodowość w ubezpieczeniach komunikacyjnych na skutek zmniejszenia częstości szkód, w części skompensowaną przez wzrost szkodowości w ubezpieczeniach finansowych na skutek słabej kondycji sektora budowlanego i serii zgłoszonych upadłości (szkody z gwarancji kontraktowych);
- wzrost wysokości rezerw na skapitalizowaną wartość rent spowodowany obniżeniem stóp technicznych stosowanych w ich kalkulacji z uwagi na spadek rentowności obligacji i wynikający z niego spadek przyszłych stóp zwrotu z aktywów stanowiących pokrycie rezerw, a także podwyższeniem przewidywanego wzrostu rent;
- wzrost składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach głównie w segmencie klienta masowego dzięki rozwojowi ubezpieczeń OC komunikacyjnych oraz pozostałych OC i ubezpieczeń obowiązkowych dotowanych upraw rolnych;
- konsekwentną realizację strategii PZU w zakresie prowadzenia procesów restrukturyzacyjnych zmierzających do ograniczenia kosztów stałych (przeprowadzenie procesu zwolnień grupowych);
- realizację działań projektowych mających na celu zmianę wizerunku Grupy PZU oraz wprowadzenie nowego systemu polisowego (planowany termin rozpoczęcia sprzedaży w nowym systemie pod koniec 2013 roku).

PZU SA zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. 12 maja 2010 roku. Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym giełdy w systemie notowań ciągłych. W 2012 roku akcje PZU SA wchodziły w skład indeksów WIG, WIG20, WIG PL, RESPECT Index (od 1 lutego 2012 roku) oraz WIGdiv (od 24 września 2012 roku). 24 grudnia 2012 roku PZU SA został włączony również w skład indeksu zrównoważonego rozwoju CEERIUS (CEE Responsible Investment Universe). CEERIUS jest indeksem Giełdy Papierów Wartościowych w Wiedniu dla regionu Europy Środkowo-Wschodniej (CEE). W jego skład wchodzi wiodące spółki z regionu, spełniające kryteria jakościowe w obszarze aspektów społecznych i ekologicznych. W 2012 roku istotny wpływ na kształtowanie się kursu akcji PZU SA miały m.in. zmienne zachowania rynków finansowych, niepewność co do potencjalnego terminu sprzedaży 10% pakietu akcji Spółki przez Skarb Państwa oraz wyróżniające się na tle innych spółek sektora finansowego bardzo dobre wyniki finansowe Spółki, co znalazło odzwierciedlenie w wycenach i rekomendacjach analityków sell-side. Kurs zamknięcia akcji PZU SA na ostatniej sesji giełdowej w 2012 roku wyniósł 437,00 zł, co w porównaniu z ceną w ostatnim dniu grudnia 2011 roku 309,00 zł oznaczało wzrost o 41,4%. W tym samym czasie indeksy giełdowe WIG20 i WIG zyskały odpowiednio 20,5% i 26,2%. O ile w pierwszej połowie 2012 roku zmiany kursu akcji PZU SA nie odbiegały znacząco od zmian indeksów giełdowych, o tyle druga połowa roku przyniosła wzrosty kursu akcji PZU znacznie powyżej rynku. W 2012 roku akcje PZU SA kończyły sesję giełdową, wzrostami 130 razy, 9 razy pozostały bez zmian, a spadkami 110 razy. Najwyższy kurs zamknięcia (437,20 zł) został osiągnięty 21 grudnia, zaś najniższy (292,10 zł) – 5 czerwca. Średnia cena rynkowa akcji PZU SA w 2012 roku wyniosła 346,02 zł i była niższa o 3,38 zł niż w 2011 roku. Średnie dzienne obroty akcjami PZU SA w 2012 roku wyniosły 211.993 szt., przy czym najwyższy ich poziom (993.896 szt.) zanotowano w dniu 15 czerwca 2012 roku. W 2012 roku PZU SA znajdowało się na liście 21 krajowych i zagranicznych instytucji finansowych, których analitycy wydali łącznie 55 rekomendacji dla akcji PZU SA. Przeważały rekomendacje „Kupuj”, „Akumuluj”, „Przeważaj” – łącznie 29 rekomendacji, 19 rekomendacji było neutralnych („Trzymaj” lub „Neutralnie”) oraz 7 „Niedoważaj” lub „Redukuj”.

Zgodnie z przyjętą Strategią na lata 2012-2014 w najbliższych latach model operacyjny Grupy PZU będzie podlegał transformacji z organizacji działającej według linii produktowych na organizację działającą według segmentów klientów. Działania te pozwolą na lepsze zrozumienie potrzeb klientów oraz odpowiednie reagowanie na te potrzeby. W planach na kolejne lata znajduje się również dalsza optymalizacja operacyjna Grupy PZU. Zorientowanie na klienta oraz wysoka efektywność operacyjna pozwolą na utrzymanie pozycji lidera, a Grupa PZU pozostanie największą i najbardziej rentowną firmą ubezpieczeniową w Europie Środkowo-Wschodniej.

W 2012 r. w Spółce funkcjonował system kontroli wewnętrznej dostosowany do skali działalności i struktury organizacyjnej, który miał na celu zapewnienie skuteczności i efektywności działania organizacji, rzetelności sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania PZU SA z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. System kontroli wewnętrznej w PZU SA obejmuje nadzór, ogół procedur, struktur organizacyjnych, rozwiązań zaimplementowanych w systemach informatycznych oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Spółki oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności jej funkcjonowania, realizowane w celu racjonalnego zapewnienia:

- efektywności i skuteczności działalności operacyjnej;
- rzetelności informacji przekazywanej wewnątrz i na zewnątrz Spółki, w szczególności dotyczących sprawozdań finansowych;
- adekwatności i efektywności kontroli ryzyk;
- odpowiedzialnego i transparentnego zarządzania Spółką;
- zgodności działań z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi.

Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w Spółce obejmuje:

- nadzór sprawowany przez Radę Nadzorczą;
- działalność Zarządu Spółki polegającą m. in. na ustanowieniu adekwatnego i efektywnego systemu kontroli wewnętrznej oraz okresowej ocenie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej;
- nadzór sprawowany przez kierujących pionami funkcjonalnymi, jednostkami specjalistycznymi i komórkami organizacyjnymi w Centrali;
- nadzór sprawowany przez kierujących jednostkami organizacyjnymi (z wyłączeniem Centrali Spółki) w stosunku do bezpośrednio podległych im komórek organizacyjnych funkcjonujących poza pionami funkcjonalnymi.

Istotną rolę w tym systemie odgrywa Komitet Audytu Rady Nadzorczej PZU SA. Ma on charakter doradczy i opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i został powołany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności nadzorczych w zakresie monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej Spółki, czynności rewizji finansowej w Spółce oraz efektywności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i systemu zarządzania ryzykiem.

Kierujący pionem/jednostką/komórką organizacyjną ponosi odpowiedzialność za wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w nadzorowanym obszarze działalności Spółki, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań kontrolnych jako integralnych składników realizowanych procesów. System kontroli wewnętrznej oraz system zarządzania ryzykiem podlegają ocenie m.in. przez audyt wewnętrzny, który funkcjonuje w warunkach zapewniających obiektywizm i niezależność – jest bezpośrednio nadzorowany przez Prezesa Zarządu, informuje o podejmowanych działaniach i ich wynikach Zarząd oraz Komitet Audytu Rady Nadzorczej. Ponadto w PZU SA audyt wewnętrzny jest niezależny od funkcji operacyjnych.

Realizacja zadań audytowych w PZU SA w 2012 r. prowadzona była w oparciu o pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej, a następnie przyjęty uchwałą Zarządu PZU SA, roczny Plan audytu, przygotowany na podstawie oceny ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działalności Spółki.

Wyniki audytów, wydane rekomendacje i zalecenia oraz ich realizacja (objęta efektywnym procesem monitorowania przez Biuro Audytu Wewnętrznego (BAW)) są na bieżąco przedstawiane Zarządowi Spółki oraz okresowo (kwartalnie) Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej. BAW opracowało roczne sprawozdanie z działalności w 2012 r., zawierające informacje na temat wykonania planu audytu i innych zadań realizowanych przez BAW, ocenę systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

W 2012 r. BAW rozpoczął realizację Strategii audytu wewnętrznego na lata 2012-2014, która (po uzyskaniu akceptacji Komitetów Audytu Rad Nadzorczych PZU SA/PZU Życie SA) została przyjęta Uchwałą Nr UZ/9/2012 Zarządu PZU SA z dnia 10 stycznia 2012 r.). Najistotniejsze założenia Strategii to w szczególności: przygotowanie funkcji audytu wewnętrznego do wymogów stawianych przez Dyrektywę Solwency II, rozwój audytu w Grupie PZU, wzmocnienie kontroli jednostek terenowych oraz budowa audytu partnerskiego. Informacja nt. stanu realizacji Strategii jest okresowo przedkładana przez BAW Zarządowi Spółki i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej.

W ramach spółek Grupy PZU zawarte zostało „Porozumienie o współpracy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem w Grupie PZU”, umożliwiające budowę jednolitych standardów dotyczących funkcjonowania efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w Grupie PZU oraz wymianę informacji na potrzeby dokonywania niezależnej całościowej oceny procesów zarządzania ryzykiem w Grupie PZU. Wszystkie Spółki będące stronami ww. porozumienia potwierdziły adekwatność oraz efektywność zaimplementowanych systemów. W oparciu o ww. porozumienie audyt wewnętrzny pozyskuje informacje ze spółek zależnych PZU SA dotyczące adekwatności i efektywności zaimplementowanych w nich systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej. W dniu 4 kwietnia 2012 r. zostały zawarte Porozumienia o współpracy w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem w Grupie PZU z PZU Litwa oraz z PZU Ukraina. BAW przygotowało koncepcję współpracy ze spółkami zagranicznymi w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o postanowienia ww. Porozumień. Koncepcja, po akceptacji przez Zarząd PZU SA, została przedstawiona Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej PZU SA na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2012 r. W ramach realizacji koncepcji w 2012 r. realizowane były przede wszystkim działania dotyczące wsparcia metodologicznego dla spółek zagranicznych, które w miarę potrzeb będą kontynuowane w przyszłości. Ponadto przygotowano i uzgodniono sposób oraz zakres cyklicznego raportowania informacji z obszaru systemu kontroli wewnętrznej.

W 2012 r. w Spółce funkcjonował system zarządzania ryzykiem, dostosowany do skali działalności i struktury organizacyjnej. System zarządzania ryzykiem oparty jest na trzech elementach:

1. strukturze organizacyjnej – obejmującej podział kompetencji i zadań realizowanych poprzez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem;
2. metodach identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka;
3. podejmowaniu działań przy wykorzystaniu technik zabezpieczenia i transferu ryzyka w celu dostosowania profilu ryzyka i apetytu na ryzyko do planów strategicznych Spółki.

Struktura zarządzania ryzykiem oparta jest na czterech poziomach kompetencyjnych. Pierwsze trzy poziomy obejmują:

- Radę Nadzorczą, która sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu w ramach kompetencji określonych w Statucie Spółki i Regulaminie Rady Nadzorczej;
- Zarząd, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez uchwalanie strategii, polityk, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i określenie tolerancji na poszczególne kategorie ryzyk;
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Komitet Ryzyka Kredytowego, które podejmują decyzje dotyczące ograniczania poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko. Komitety przyjmują procedury i metodyki związane z ograniczaniem poszczególnych ryzyk, a także akceptują limity ograniczające poszczególne rodzaje ryzyk;

Czwarty poziom dotyczy poziomu operacyjnego, w którym zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem podzielone są pomiędzy trzy linie obrony:

- pierwsza – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych oraz podejmowanie decyzji w ramach procesu zarządzania ryzykiem. Kadra zarządzająca odpowiada za wdrożenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem w nadzorowanym obszarze działalności Spółki, w szczególności za zaprojektowanie i efektywne funkcjonowanie działań identyfikujących i monitorujących jako integralnych składników realizowanych procesów, zapewniających właściwą reakcję na występujące ryzyka,
- druga – obejmuje zarządzanie ryzykiem poprzez wyspecjalizowane komórki zajmujące się identyfikacją, monitorowaniem i raportowaniem o ryzyku oraz kontrolą ograniczeń. W ramach drugiej linii obrony szczególną rolę w procesie pełnią: Biuro Ryzyka, Biuro Planowania i Kontrolingu, Biuro Aktuarialne, Biuro Reasekuracji, Biuro Prawne, Biuro Bezpieczeństwa, Biuro Zarządzania Kadrami oraz Pion Technologii,
- trzecia – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz czynności kontrolnych wbudowanych w działalność Spółki. Funkcja ta realizowana jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów: identyfikacja, pomiar i ocena, monitorowanie i kontrolowanie, raportowanie, działania zarządcze.

Podstawowe kategorie ryzyka zidentyfikowane w Spółce obejmują: ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko koncentracji, ryzyko ubezpieczeniowe, ryzyko operacyjne. Każde ryzyko uznane za istotne podlega pomiarowi obejmującemu definiowanie miar ryzyka adekwatnego do rodzaju i dostępności danych oraz ilościową kwantyfikację ryzyka za pomocą ustalonych miar lub ocenie eksperckiej uwzględnianej w pomiarze ryzyka całkowitego. W ramach procesów zarządzania ryzykiem dostarczane są raporty na adekwatne do rodzaju i istotności ryzyka poziomach decyzyjnych. W szczególności, zgodnie z obowiązującymi zasadami, raporty przekazywane są do Rady Nadzorczej, Zarządu Spółki oraz Komitetu Ryzyka Kredytowego i Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami. Działania zarządcze dotyczące poszczególnych kategorii ryzyka określone są w regulacjach wewnętrznych lub przyjętych standardach zarządzania dotyczących tych ryzyk. W zależności od rodzaju i charakterystyki ryzyka działania te mogą obejmować w szczególności: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, akceptacja poziomu ryzyka oraz narzędzia wspierające te działania, tj. limity, program reasekuracyjny.

W ramach realizacji Porozumień, o których mowa w części dotyczącej oceny systemu kontroli wewnętrznej, Biuro Ryzyka podjęło prace nad ujednoczeniem zasad systemowego zarządzania ryzykiem w spółkach z Grupy PZU, zainicjowało proces wymiany informacji z PZU Litwa i PZU Ukraina w zakresie zarządzania ryzykiem. Dokonano analizy rozwiązań przyjętych w PZU Litwa oraz PZU Ukraina w ramach zarządzania poszczególnymi typami ryzyka. Spółkom zagranicznym przekazano zestaw informacji, wskazówek oraz wzorców proceduralnych celem ich odpowiedniego zastosowania. Planowane jest rozwijanie współpracy w celu zapewnienia wdrożenia spójnych rozwiązań zarządczych, w tym standaryzacji raportowania dla potrzeb skonsolidowanej sprawozdawczości właścicielskiej.

W związku ze zobowiązaniem nałożonym na zakłady ubezpieczeń przez Komisję Nadzoru Finansowego, PZU SA przeprowadziło, zgodnie ze wskazówkami KNF, testy stresu dotyczące danych finansowych raportowanych wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. i przekazały wyniki w terminie do końca lipca 2011 roku. Dodatkowo Grupa PZU brała udział w europejskich testach stresu dla sektora ubezpieczeniowego przeprowadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych („EIOPA”), których wyniki zostały przekazane do KNF. Testy stresu wykazały, że Grupa PZU posiada wystarczające kapitały na bezpieczne kontynuowanie działalności w przypadku wystąpienia w otoczeniu biznesowym niekorzystnych wydarzeń o znacznych skutkach finansowych.

W ocenie Rady Nadzorczej PZU SA systemy zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej w PZU SA funkcjonowały w 2012 roku na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo działalności Spółki. Zarząd właściwie identyfikował ryzyka związane z działalnością PZU SA, na bieżąco je monitorował oraz skutecznie nimi zarządzał.

Rada Nadzorcza PZU SA w sposób pozytywny ocenia współpracę z Zarządem Spółki w 2012 roku i rekomenduje Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU SA udzielenie absolutorium z wykonania obowiązków w Zarządzie PZU SA w 2012 roku wszystkim członkom Zarządu PZU SA tj.:

- 1) Andrzejowi Klesykowi, Prezesowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.,
- 2) Przemysławowi Dąbrowskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.,
- 3) Witoldowi Jaworskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 27 grudnia 2012 r.,
- 4) Bogusławowi Skuzie, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.,
- 5) Tomaszowi Tarkowskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.,
- 6) Ryszardowi Trepczyńskiemu, Członkowi Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

VII. Samoocena pracy Rady Nadzorczej PZU SA

Rada Nadzorcza PZU SA w sposób staranny i efektywny wypełniała swoje obowiązki, sprawując stały nadzór nad działalnością i rozwojem Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności oraz podejmując wszelkie czynności zgłaszane przez Zarząd PZU SA niezbędne do sprawnego prowadzenia działalności statutowej i realizacji celów strategicznych Spółki. Zakres, sposób działania oraz skład Rady Nadzorczej w 2012 roku był zgodny

z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi Spółki oraz wymaganiami stawianymi spółkom publicznym, w szczególności określonymi w „Zasadach Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej PZU SA reprezentowali wysoki i niekwestionowany poziom przygotowania i doświadczenia zawodowego z zakresu prowadzenia i nadzorowania spółek prawa handlowego, co sprawia, że swoje kodeksowe i statutowe kompetencje wypełniali w sposób właściwy, gwarantujący odpowiedni nadzór nad Spółką. Każdy z członków Rady Nadzorczej dołożył należytej staranności oraz zaangażowania w wykonywanie swoich obowiązków w Radzie oraz kierował się w swoim postępowaniu interesem Spółki oraz niezależnością opinii i sądów. Zróżnicowany skład osobowy Rady Nadzorczej oraz interdyscyplinarna wiedza i umiejętności jej Członków pozwalały na wszechstronne badanie i opiniowanie przedstawianych tematów oraz szeroką reprezentację poglądów w zakresie oceny pracy Zarządu i funkcjonowania PZU SA jako spółki publicznej. Pomimo zmian w składzie Rady Nadzorczej PZU SA, Rada w sposób niezakłócony wypełniała swoje obowiązki oraz aktywnie wspierała Zarząd w realizacji najważniejszych zadań. Decyzje Rady Nadzorczej były nacechowane troską o dobro wszystkich akcjonariuszy. Mając powyższe na uwadze, Rada Nadzorcza jest przygotowana do wykonywania swoich ustawowych i statutowych kompetencji i wypełnia je w sposób właściwy, gwarantujący odpowiedni nadzór nad Spółką. W opinii Rady, działalność Rady Nadzorczej PZU SA w 2012 roku można ocenić jako prowadzoną efektywnie, zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi.

Przewodniczący
Rady Nadzorczej PZU SA

Waldemar Maj